

## **ДОДАТОК 5.2.1 (довідковий). Стратегія відбирання проб повітря.**

### **I.1 Загальні положення**

Важливою частиною стратегії відбирання проб є формулювання мети програми відбирання проб. Потрібно відібрати достатню кількість проб, щоб забезпечити належну характеристику об'єкта з необхідною точністю та достовірністю, а також гарантувати, що фільтри для відбирання проб, належно підготовлені для аналізування за допомогою ТЕМ, будуть отримані з усіх місць відбирання проб.

### **I.2 Відбирання проб повітря в умовах відкритого середовища**

Погодні умови обмежують можливість отримати задовільні проби повітря у відкритому середовищі, й за можливості відбирання проб потрібно проводити за умов слабкого вітру та низької вологості. Необхідно вести детальний облік погодних умов, швидкості та напрямку вітру під час відбирання проб. Потрібно реєструвати всю доступну інформацію щодо місцевої топографії, а також типів і розташування джерел.

Для адекватної характеристики складних ділянок та джерел необхідно послідовне багатоточкове відбирання проб. Рекомендують проводити відбирання кількох проб з підвітряного та навітряного боків об'єкта, при цьому щонайменше дві проби потрібно відібрати з підвітряного боку, де очікують максимальну концентрацію забруднювальних речовин у повітрі. Місця розташування пробовідбірників потрібно ретельно фіксувати.

### **I.3 Відбирання проб повітря всередині будівель**

Відбирання проб повітря часто виконують усередині будівель, у яких є будівельні матеріали, що містять азбест, для визначення, чи сприяють ці матеріали підвищенню концентрації азбесту в повітрі приміщення. Оптимальні місця відбирання проб можна визначити лише після повного обстеження будівлі для встановлення схем руху повітря. Необхідно відібрати кілька проб у зоні, де розташовані будівельні матеріали з азбестом, а контрольні проби потрібно брати у сусідній зоні, де не очікують наявності азбестових волокон у повітрі. Забірні отвори систем кондиціювання повітря часто використовують як місця для відбирання контрольних проб. За можливості статичні проби потрібно відбирати протягом періоду, що перевищує 4 год, під час звичайної діяльності у будівлі, за швидкостей потоку повітря від 4 см/с до 87 см/с. Для детальнішого опису стратегій відбирання проб для конкретних завдань потрібно звернутися до ISO 16000-7.